

LATIN NYELV 2.
TANTÁRGYI TEMATIKA
2023/2024 tanév 2. félév;
Jogász szak
nappali, levelező

Előadások időpontjai:**NAPPALI TAGOZATON: Hétfő 14.00-15.00 III. ea.****LEVELEZŐ TAGOZATON:**

- 1) **I. Konzultáció 2024. február 17. szombat 15.00 - 16.40 XXI előadó** (Dr. Petrasovszky Anna PhD egyetemi docens)
- 2) **II. Konzultáció 2024. március 22. péntek 16.00 -17.40 ONLINE** (Dr. Petrasovszky Anna PhD egyetemi docens)
- 3) **III. Konzultáció 2024. április 26. péntek 16.00 -17.40 ONLINE** (Dr. Petrasovszky Anna PhD. egyetemi docens)

Tantárgy neve: <i>Latin nyelv 2</i>	Tantárgy Neptun-kódja: <i>AJJOT290N2</i> (nappali) <i>AJJOT279L2</i> (levelező) Tárgyfelelős intézet: <i>Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet, Jogtörténeti Tanszék</i>
	Tantárgyelem: <i>kötelező</i>
Tárgyfelelős: <i>Dr. Petrasovszky Anna, egyetemi docens</i>	
Közreműködő oktató(k): - <i>név, beosztás</i>	
Javasolt félév: <i>Tavaszi félév</i>	<i>AJJOT290N1 Latin nyelv I.</i> <i>AJJOT279L1 Latin nyelv1.és AJJOT279D1 Latin nyelv I.</i>
Óraszám/hét: nappali: 1 óra/hét levelező: 6 óra/félév	Számonkérés módja: <i>aláírás, kollokvium (összevont vizsga)</i>
Kreditpont: 2	Munkarend: <i>nappali /levelező</i>
Tantárgy feladata és célja: <i>A latin nyelv kötelezően oktatott szaknyelv, melynek célja, hogy a hallgatók a képzési idő végére olyan ismeretekre tegyenek szert, aminek birtokában önállóan is képesek eligazodni a modern európai – kontinentális és angolszász – jogi kultúra latin gyökerű nyelvi világában. A grammatikai és speciális lexikai ismeretek elsajátításán túl a hallgatót hozzásegíti olyan készségek kifejlesztéséhez, melyek elengedhetetlenek a jogi szaknyelvvvel összefüggő magasabb szintű fogalmi-logikai gondolkodás megismeréséhez, tökéletesítéséhez. Ezzel párhuzamosan segítséget nyújt a római jog, az egyetemes, valamint a magyar állam- és jogtörténet alapvető fogalmi készletének, fontosabb latin nyelvű forrásainak megismeréséhez, az egyes jogágakhoz tartozó jogi szakkifejezések, jogelvek bemutatásához.</i>	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás: T5,T13,T14,</i> <i>képesség: K2, K4,K9,K10,K16,K28,</i> <i>attitűd: A2, A3, A4, A5,</i> <i>autonómia és felelősség: F3,F5,</i>	
Tantárgy tematikus leírása:	

Előadás**Nappali időbeosztás:**

1. *A tantárggyal kapcsolatos információk, Ismétlés: Az igék imperfecta actiói (Lectio septima) A főbb rendhagyó igék (sum, esse, fui; possum, posse, potui) imperfecta actio-i. (Lectio octava), A jogtörténet latinítása*
2. *A névmások (pronomina) szerepe a latin nyelvben I., Pronomen personale, pronomem reflexivum (Lectio octava), A római jog delictuális felelősséggel kapcsolatos kifejezései és azok továbbélése a büntetőjog fejlődéstörténetében*
3. *A melléknevek rendszere a latin nyelvben, Az I-II és III. declinatióba tartozó melléknevek ragozása, a jelzős szerkezetek problematikája, (Lectio nona), A személyek jogának római jogi eredetű és a magyar jogtörténetben használt kifejezései I.*
4. *Az igék perfecta actiói (különösen a praesens perfectum activi/passivi alakok) (Lectio decima), A személyek jogának római jogi eredetű és a magyar jogtörténetben használt kifejezései II.*
5. *A melléknevek fokozása (comparatio) és adverbiumok képzése (Lectio decima) A dologi jog római jogi és magyar jogtörténetben használt kifejezései I.*
6. *A IV és V. declinatióba tartozó főnevek, Névmások (pronomina relativa, interrogativa, indefinita, demonstrativa) és a névmási melléknevek használata (Lectio undecima, Lectio duodecima) A dologi jog római jogi és magyar jogtörténetben használt kifejezései II*
7. *Az imperativus (Lectio duodecima) A kötelmi jog római gyökerű és magyar jogtörténetben használt kifejezései I.*
8. *Az igenevek (infinitivus, participium, gerundium supinum) (Lectio tertia decima, Lectio sexta decima) A kötelmi jog római gyökerű és magyar jogtörténetben használt kifejezései II.*
9. *A deponens és semideponens igék és használatuk (Lectio quarta decima), Az örökési jog római jogi és a magyar jogtörténetben használt kifejezései I.*
10. *A számnevek (nomen cardinale, nomen ordinale) és a tőszámneves és sorszámneves kifejezések (Lectio quarta decima), Az örökési jog római jogi és a magyar jogtörténetben használt kifejezései II.*
11. *A körülírt igeragozás, a gerundium és gerundivumos szerkezet (Lectio quinta decima), A nemzetközi jogban használt latin kifejezések I.*
12. *: A latin mondattan alapjai, Accusativus et nominativus cum infinitivo (Lectio sexta decima) A nemzetközi jogban használt latin kifejezések II.*
13. *Ablativus absolutus (Lectio sexta decima) Fontosabb jogelvek latinul*
14. *A félév zárása*

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A tantárgyból - elméleti jellegénél fogva - a félév során aláírást kell szerezni, amelynek feltétele az előadásokon való részvétel. A távolmaradás megengedett mértéke 1 alkalom. A további igazolt vagy igazolatlan hiányzás beszámolási kötelezettséget von maga után, amelynek teljesítése írásban vagy szóban, az oktatóval történő egyeztetés szerint történik.

Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás megszerzése

A e-leckekönyvi aláírás megszerzése után a hallgatók a vizsgaidőszakban az első és második félév anyagából szóbeli vagy írásbeli összevont vizsgát tesznek.

Jeles érdemjegy eléréséhez a tananyag legalább 90%-os, a jó érdemjegy eléréséhez a tananyag 80%-os, a közepes érdemjegy eléréséhez a tananyag 70%-os, az elégséges érdemjegy eléréséhez pedig a tananyag 60%-os elsajátítása a kívánatos.

Az összevont vizsga anyaga:

1. *Kiejtési szabályok, kiejtési rendszerek, helyesírás.*
2. *Főbb nyelvtani kifejezések.*
3. *A főnévragozás rendszere: I-V. declinációk*
4. *Melléknevek ragozása.*
5. *Jelzős szerkezetek egyeztetése, ragozása.*
6. *Névmások (birtokos névmás, személyes névmás, vonatkozó névmás, mutató névmás)*

7. *A coniugatio renszere; az ige szótári alakja; igitővek (imperfectum tő, perfectum tő, supinum tő);*
8. *Az infinitivuszok (infinitivus imperfectum activi és passivi).*
9. *Indicativus alakok ragozása (praesens imperfectum activi és passivi; praesens perfectum activi és passivi.)*
10. *Melléknévfokozás.*
11. *Adverbium képzése, fokozása.*
12. *A szenvedő mondatszerkezet.*
13. *Álszenvedő igék.*
14. *Számnevek*
15. *Participiumok (participium imperfectum activi; participium perfectum passivi, participium instans activi, participium instans passivi).*
16. *Gerundium.*
17. *Supinum.*
18. *Rendhagyó igék.*
19. *I-II. imperativus.*
20. *Jogi szakkifejezések: a római jogban gyökerező és az egyetemes valamint a magyar alkotmány- és jogtörténetben használt kifejezések, fontosabb jogelvek.*

A vizsga értékelése öt fokozatú jeggyel történik. Jeles érdemjegy eléréséhez a tananyag legalább 90%-os, a jó érdemjegy eléréséhez a tananyag 80%-os, a közepes érdemjegy eléréséhez a tananyag 70%-os, az elégséges érdemjegy eléréséhez pedig a tananyag 60%-os elsajátítása a kívánatos.

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további / sajátos módok, jellemzők: előadás, magyarázat, tematikus prezentáció/szemléltetés, megbeszélés, vita

Kötelező irodalom:

- *Latin nyelvi segédanyag – joghallgatók számára, Összeállította: Dr. Petrasovszky Anna http://jogikar.uni-miskolc.hu/jogtorteneti_tanszek_tansegedletek*
- *Floyd L. Moreland and Rita M. Fleischer: Latin: An Intensive Course, University of California Press, Berkeley, Los Angeles, London, 1977.*
- *Törvénytudományi Műszótár, közre bocsátja A' Magyar Tudós Társaság, Második, Tetemesen Bővített Kiadás, Pesten, Eggenberger J. és Fiai Acad. Könyvnyomdájánál, 1874. <http://mek.oszk.hu/06200/06283.pd>*

Ajánlott irodalom:

- *Bánóczy Rozália - Rihmer Zoltán: Latin nyelvkönyv joghallgatóknak*
- *Werbőczy István: Tripartitum Opus Juris consuetudinarii Regni Hungariae, M. Kir. Egyetemi Nyomda, Budapest. 1894.*
- *a. Aaron X. Fellmenth and Maurice Horwitz: Guide to Latin in International Law, Oxford University Press, 2009.*